

UZDRAVENÍ SLEPÉHO

Pavel Jun

INSTANTNÍ PROGRAMY

Mt 9,27-31

JAKÝ JE VÁŠ PRVNÍ DOJEM Z OBRÁZKU? O ČEM TO JE? Z ČEHO USUZUJETE?
Jde o uzdravení slepého. Ten obraz se tak jmenuje!

Je to o slepotě.

CO BY VÁM VADILLO NEJVÍC, KDYBYSTE BYLI SLEPÍ?

Člověk by se těžko pohyboval ve světě. Svět by pro něj byl nebezpečný.

Nevěděl by, co o něm ti druzí. Mohli by se mu smát, připravit mu past. Neviděl by ani, že se na něj usmívají.

Svět by mu byl cizí. Nepoznával by... lehce, jen tak – kdo přichází, co je tohle za ulici...

Svět se stane nebezpečným, cizím. Člověk v něm nejistým a cizím.

MŮŽE SE ČLOVĚK DÍVAT A NEVIDĚT?

Ve tmě.

Když je obrácen zády.

Může přehlédnout (KDY A JAK?), co druhý potřebuje.

*Může nechtít vidět. (Svou vinu, svůj vliv, svou hloupost, člověka, kterému dluží lásku...)
Může zůstat viděním na povrchu. (Zdá se mi, že... že se tě to nedotklo...)
Může si vidění nechat ovlivnit tím, co se „vidí“, co je moderní. (Prý vidění lze nejnázneji manipulovat módou...).*

***

Mohli bychom se na obraz nejprve podívat z dálky. Na „kompozici“ (rozčlenění) obrazu:

1) Je znázorněna rozdílnými poměry světla a obloukem oblohy. Hranice jako by byla naznačena oblohou. Napravo je „náš svět“, nalevo je to prostě „jinak“. Tmy přibývá doprava, čím dál tím víc (rozpětí hledání (nalevo), násilí (temné postavy napravo)). Na obraze můžeme vidět „*Lid bloudící v temnotách*“ (Iz 9,1). Mimo „náš svět“ je Kristus. **Myslíte, že i harlekýn, dítě modlící se to vidí? Zatímco ti napravo jsou slepí.**

2) Druhý kompoziční prvek je **řeka**, tvoří dělicí hranici, z jedné strany vidoucí, z druhé slepí.

3) Třetí kompoziční prvek je *propletení duhy a slepecké pásky*. (Spojuje je!) Můžeme vidět dítě obracející se k Ježíšovi, ke světlu. Nebo napravo dole (jako protipól) u temných postav (jako přervaná duha?).

Vidíme tedy dvě hranice (řeka, obloha) a jedno porušení hranice (duha).

- Začneme centrální scénou: **Malý chlapec** se obrací se vztaženými rukama k Ježíšovi, gesto, které znamená: pomoz, uzdrav. Stojí ještě v tomto světě, ovládaném tmou a slepotou, ale všemu slepému a tvrdosti, násilí zády.
- **Mrtvý ptáček** symbolizuje tento život nechaný vzadu. Celou svou existencí má namířeno „přes vodu“, jde Ježíšovi naproti.
- Napravo, trochu výš je **slepá paní**, která má zavřené oči, otevřená ústa, a volá – žalobu do světa! Neví, komu prosbu nebo žalobu určit. Háže ji do větru...? Je anonymně mířená?
- Nalevo od ženy tápavě jde **dítě**. Paže má dopředu, chce nahmatat cestu a neví, že příštím krokem může spadnout do řeky. Co s ním bude? Utopí se? Nebo se dostane na druhou stranu? Nerozhodneme to, ale rozumíme mu.
- **Muž se skleněnými očima** a košíkem, ve kterém jsou všechny dary nebe, ale on je nemůže vidět. (Někdy je člověku dobré blízko a on... nevidí).
- Pak jsou tam **dvě postavy**, které si jsou velice podobné, skoro stejné. Uniformní. Košile, kravata, účes, patří k sobě. Jaký z nich máte dojem? Jsou to lidé násilí. „Hladcí, úlisní, studení, bez slitování“. Proto zakrývá ten napravo obličej pěstí. (Můžeme vidět často v TV, že si zločinci zakrývají tvář... Tvář je „k potkání“, k poznání, k nahlédnutí, prozrazuje „slabost“), a ten druhý jako by oči vůbec neměl. Ti dva jsou nejvíce ve tmě. Zaměnitelní. Snad jako by neměli individuální tvář. Nejsou to dvojníci...?
- Poslední slepý. Je to **nacistický důstojník**, který má zavázaný i obličej. Dívá se dopředu a určitě nic nevidí. Je to asi jeden z těch, kteří slyšeli jen „příkazy“, ale neviděli jejich důsledky. Nezříká se toho, kam patří. I zavázanou rukou salutuje. Co miliony obětí? Ti dva nad ním jsou všude a vždy, a ten dole je jen jeden příklad **každé** armády tohoto světa. Na jejich slepotu trpí nesčetné oběti.
- Proto se vznášejí **uschlé květy pampelišky** nad scénou. Sice jsou v po-

zadí ještě žluté květiny... ale pomíjivost leží na všem, a docela vzadu v noci je ruina prázdného kostela. Kde láska neučí dívat se, pomíjí svět kvůli svému násilí a chladu.

- Dostáváme se k **mysteriózní postavě** se strnulou hlavou (jako by byla v křeči), žíznící tlamou, má napřaženou pravici (Znamená to ochranu svého stádce, nebo vzepření se proti světlu...?). V druhé ruce má hůl, kterou ovládá zástup slepých. Je to převzaté z obrazu Picassa (slepý Minotaurus jako symbol násilné, vitální přírody, která je ovšem slepá a proto nevidí, co svým vlastním bytím zatěžuje a ničí.) Je to **Býkočlověk**. Je to víc příroda než duch, je vydán struktuře pudů a zároveň v ní trpí. Tápe slepě v tomto světě, vládne a nevykoupen šíří temnotu a poušť. Každý člověk v tomto světě má co dělat s Minotaurem. Bydlí v labyrintu, který v sobě všichni nosí a který je životní cestou, na které jsme. Ve světě ovládaném Minotaurem je tma. Bez obrácení se k němu zády není nový život. Nikomu se neotevrou oči.

- Velká, dominantní je postava uzdravujícího **Krista** (která je na jiné straně). Postavy ostatní jsou realistické, on stylizovaný, záměrně.

- Za ním je ruka, jiná než ta temná před obličejem napravo, je a šíří světlo. Co to je? Ano, zehňající **Boží ruka**, ze které pochází všechno spasení, stejně jako **duha** přátelství Božího se zemí. Oba symboly – duha a Boží ruka prokazují Krista jako zjevitel **Božího přátelství k člověku**. Světlo, které dává vidět, otvírá oči slepých. Patří k němu harlekýn a chlapec.

- Potom tu je **Harlekýn** zahloubaný do křišťalové koule... Je to pro něj „kaleidoskop“? Nebo přemýšlí nad křehkým světem?

- Neméně pohroužený je **modlíci se chlapec**. „Skočil stejně jako harlekýn do studny“ a získal onu jinou jasnost, kterou cítí jen jeho duše. (Je to vidění modlitby?)

Představte si obraz „našeho světa“. Rozumíme mu...?

Slepotu odlidštuje. Násilí je slepé. Láska vidí. JAK BYSTE TO VYSVĚTLILI?

Násilí nevidí krásu, cenu jiného, křehkost...

Láska vidí... očima, které chápou. Vidět se nedá bez lásky.

Centrem je Kristus. Mýtický Minotaurus je taky slepý a nešťastný se vším stvořením (které se účastní jeho slepého násilí, a které potřebuje slitování a milosrdenství), že formální „naproti“ představuje nakonec nerovnováhu. (Není to rovnováha, vnímáte to?!) Převažuje levá strana.

PŘEČTĚTE ODDÍL Z BIBLE:

Matouš 9:27 Když šel Ježíš odtamtud dál, šli za ním dva slepci a křičeli: „Smiluj se nad námi, Synu Davidův!“

28 A když vešel do domu, přistoupili ti slepci k němu. Ježíš jim řekl: „Věřte, že to mohu učinit?“ Odpověděli mu: „Ano, Pane.“

29 Tu se dotkl jejich očí a řekl: „Podle vaší víry se vám staň.“

30 A otevřely se jim oči. Ježíš jim pohrozil: „Ne, aby se to někdo dověděl!“

31 Oni však šli a rozhlásili to po celé té krajině.

KTERÁ POSTAVA JE TA VAŠE? PROČ?

1. Beze slov

Zkuste ostatním beze slov sdělit, co jste prožili včera odpoledne (nebo co plánujete o prázdninách nebo o víkendu)

2. Uzavřený x otevřený

Vedoucí připraví několik (alespoň 8 - 10) obrázků lidských obličejů (vystříhané z časopisů apod.) Účastníci si prohlížejí jednotlivé obličeje a přemýšlejí, který by označili za „otevřený“ a který za „uzavřený“. Posléze se o tom vede společný rozhovor.

3. Být němý

Přečtěte si některé (nebo všechny) následující příběhy. Zažili jste už něco takového?

1. Kamila si referát pečlivě připravovala celé odpoledne. Dokonce si ho třikrát přečetla nahlas, aby si byla jistá. Teď ovšem stojí před třídou a učitelka ji už dvakrát vyzvala, aby začala. Ale Kamila ze sebe nemůže dostat ani slovíčko.

2. Pan Novák leží v nemocnici. Má za sebou těžkou operaci břicha. Chtěl by se od lékařů dozvědět, jak to s ním vypadá. Přichází vizita, několik lékařů a dvě sestry stojí u jeho postele. Jeden z lékařů se ho ptá: „Tak jakpak se vám vede?“ Pan Novák by toho chtěl mnoho vědět a ptát se. Ale přes jeho rty se nedostane ani slovíčko.

3. Líza hledá místo jako prodavačka, jde se představit do jednoho obchodu. Stojí v kanceláři osobního oddělení. Úřednice zvedne hlavu od psacího stroje, prohlédne si jí od hlavy až po paty a ptá se: „Co si přejete?“ Líza jen stojí a koktá.

5. Vysvědčení je pro Martina katastrofa - pět čtyřek. Cestou domů přemýšlí, jak to rodičům vysvětlí. Napadá ho spousta omluv a vysvětlení, v duchu si říká věty, které chce doma říct. Ale vůbec k tomu nedojde. Jeho otec totiž, jakmile vysvědčení vidí, vybuchne. A Martin slyší jen útržky: „Ostuda.... ..to snad není pravda.... bude mít zarcha.... lenoch líná.“ Nedokáže k tomu nic říct. A mlčky se stáhne do svého pokoje.

6. Zuzana je Janina nejlepší kamarádka. Ale včera měla Jana dojem, že ji Zuzana podvedla. Byly domluvené, že se pro ni staví, a půjdou společně do bazénu. Ale Zuzana prostě nepřišla. Jana šla později ven sama a viděla Zuzanu s několika kamarády od nich ze třídy. Druhý den potkala Jana svou „bývalou“ kamarádku na cestě do školy. Chtěla by jí říct, že to od ní včera bylo sprostý, že jenom běhá za klukama a že je jejich přátelství v háji. Ale neřekne nic. Jenom mlčky jde vedle ní. A Zuzana začne mluvit o detektivce, co byla večer v televizi, jako by se vůbec nic nestalo.

7. Třída má opisovat z tabule věty, které tam napsal učitel. Vašek si vyndal nové brýle, které musí od minulého týdne nosit, aby lépe viděl na tabuli. Už slyší řehot zprava i zleva kolem něj a posměšné narážky. Chtěl by se bránit a nějak jim to vrátit, ale jeho hrdlo je jako sešněrované.

Co myslíte? Jak se asi v té chvíli dotyční cítili?